

Scientometric Review of the Scientific Productions of Iranian Researchers in the Field of Lifestyle

ARTICLE INFO

Article Type
Analytical Review

Aurhors

Meisam Dastani¹

Javad Bagheri^{2*}

Mohammad Hossein Sadeghian³

How to cite this article

Meisam Dastani, Javad Bagheri, Mohammad Hossein Sadeghian, Scientometric Review of the Scientific Productions of Iranian Researchers in the Field of Lifestyle, *Journal of Quran and Medicine*, 2022;7(2):12-19

1. PhD in information science and epistemology (information and knowledge retrieval), Gonabad University of Medical Sciences, Gonabad, Iran.

2. Instructor, Department of Education, Gonabad University of Medical Sciences, Gonabad, Iran.

3. Department of Forensic Medicine, Faculty of Medicine, Tehran University of Medical Sciences, Tehran, Iran (Corresponding Author).

* Correspondence:

Address:

Phone:

Email: mhsadeghian@sina.tums.ac.ir

Article History

Received: 2022/05/31

Accepted: 2022/09/05

ABSTRACT

Purpose: A healthy lifestyle plays an essential role in improving the health of society. This study analyzed the scientific productions of Iranian researchers in the field of lifestyle by using scientometric techniques.

Materials and Methods: This study is of an applied and which has been done using scientometrics method. All scientific productions of Iranian researchers in the field of lifestyle were extracted from the WOS. VOSviewer, Histcite and excel were used for analysis.

Findings: A total of 510 documents were extracted. The scientific productions of Iranian researchers in the field of lifestyle have been growing in recent years. zizi, Kelishadi and Mirmiran have been the most productive Iranian researchers, the most scientific cooperation of Iranian researchers has been with the countries of America, Canada and Australia. Also, Tehran University of Medical Sciences has the largest number of scientific productions and has had the most scientific cooperation with Shahid Beheshti University of Medical Sciences and Isfahan university of Medical Sciences. Also, these scientific productions are categorized in the topic cluster of prevention, high-risk diseases, mental and social health, health promotion and daily activities.

Conclusion: The results of this study have shown a clear picture of the scientific productions of Iranian researchers in the subject area of lifestyle. Based on the results of this study, the topics of scientific productions of Iranian researchers in the field of lifestyle were mostly in the field of prevention and health promotion, which shows the importance of the topic of lifestyle and its impact on the health of society.

Keywords: Lifestyle, Scientific Productions, Iran.

حوزه سبک زندگی

* نویسنده مسئول: mhsadeghian@sina.tums.ac.ir

تاریخ دریافت: ۱۴۰۱/۰۳/۱۰

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۱/۰۶/۱۴

مقدمه

امروزه سبک زندگی، با تمام زندگی افراد جامعه مرتبط است و چارچوب کلی زندگی را مشخص ساخته و به لحاظ مفهوم و کاربرد، جوانب گوناگون زندگی را دربر می گیرد. سبک زندگی، شامل مجموعه گسترده ای از ارزش های اجتماعی، نگرش ها و فعالیت هایی است که در اجتماع به وجود آمده است و رفتارهایی مانند فعالیت های روزانه، خواب، استراحت، تغذیه، استعمال دخانیات و ... را شامل می شود، همچنین بهبود شیوه سبک زندگی موجب ارتقای سلامتی می گردد(۱). با توجه به اهمیت توجه به سبک زندگی در سال های اخیر پژوهش های مرتبط با سبک زندگی افزایش پیدا کرده است، به طوری که بسیاری موسسات تحقیقاتی از پژوهش های مرتبط با پیشگیری از بیماری ها و ارتقای سبک زندگی سالم حمایت کرده اند و پژوهش های بسیاری در خصوص بهبود سبک زندگی در ابعاد مختلف سلامتی منتشر شده است(۲-۴).

تولیدات علمی در کشورها دارای اهمیت فراوانی است و تاثیر زیادی در روند رشد اقتصادی آن دارد که این اهمیت سرمایه گذاری در تحقیق و توسعه را نشان می دهد(۵). حتی این مسئله در کشورهای در حال توسعه که در حال رقابت علمی هستند، اهمیت بیشتری پیدا می کند(۶). ایران یکی از کشورهای در حال توسعه در خاورمیانه است که دارای رشد سریعی در انتشارات علمی در جهان است. بنابراین، به نظر می رسد فراهم آوردن چشم انداز مناسب از روند تحقیق در هر کدام از حوزه های علمی ضروری است(۷، ۸).

یکی از روش های ارزیابی فعالیت های علمی، علم سنجی است. علم سنجی روشی مفید و کارآمد جهت ارزیابی پیشرفت علمی و شناسایی جنبه های مختلف انتشارات علمی است. این روش ها برای تعیین کمیت رشد بهره وری تحقیق، پرکارترین کشورها و موسسات و توسعه مطالب تحقیقاتی و تعیین شکاف های تحقیقاتی مهم، مورد استفاده قرار می گیرد(۹). شناسایی و ارزشیابی منظم بروندادهای علمی، جهت آگاهی از وضعیت موجود از اهمیت بالایی برخوردار است. علم سنجی همچنین یک روش آماری رایج است که پیشینه های علمی در یک زمینه خاص را به طور کامل تجزیه و تحلیل می کند(۱۰). بر این اساس به منظور درک بهتر داده های کمی و روابط بین آنها در یک حوزه علمی، مصورسازی، راه حل مناسبی است که توسط ترسیم نقشه های علمی انجام می پذیرد. یک نقشه علمی، نمایش دهنده فضای چگونگی ارتباط رشته ها، حوزه ها، تخصص ها و مقاله های فردی یا گروهی نویسندگان با یکدیگر است که از طریق نزدیکی فیزیکی یا موقعیت های نسبی نشان داده می شوند. ترسیم ساختار علمی و اجتماعی پژوهشگران یک حوزه علمی اطلاعات ارزشمندی پیرامون جایگاه هر یک از پژوهشگران در بدنه آن علم ارائه می کند و به نوعی بیانگر قدرت آنها می باشد(۱۱).

میشم داستانی^۱

دکتری علم اطلاعات و دانش شناسی (بازیابی اطلاعات و دانش)، دانشگاه علوم پزشکی گناباد، گناباد، ایران.

جواد باقری^{۲*}

مربی، گروه معارف، دانشگاه علوم پزشکی گناباد، گناباد، ایران.

محمد حسین صادقیان^۳

گروه پزشکی قانونی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی تهران، تهران، ایران (نویسنده مسئول).

چکیده

هدف: سبک زندگی سالم در ارتقای سلامتی افراد جامعه نقش اساسی دارد، این مطالعه با بکارگیری فنون علم سنجی به تجزیه و تحلیل تولیدات علمی پژوهشگران ایرانی در حوزه سبک زندگی پرداخته است.

مواد و روش ها: این مطالعه از نوع کاربردی است که با استفاده از روش علم سنجی با رویکرد تحلیلی انجام شده است. تمامی تولیدات علمی پژوهشگران ایرانی در حوزه سبک زندگی، از پایگاه استنادی وب آو ساینس، با بکارگیری راهبرد جستجوی مناسب استخراج شد. جهت تجزیه تحلیل داده از نرم افزار اکسل و نرم افزار علم سنجی Histcite و VOSviewer استفاده گردید.

یافته ها: در مجموع ۵۱۰ سند استخراج گردید. تولیدات علمی پژوهشگران ایرانی در حوزه سبک زندگی در سال های اخیر در حال رشد بوده است و بیشتر تولیدات علمی از نوع مقالات پژوهشی و چکیده مقالات ارائه شده بوده است. عزیز، کلیشادی و میرمیران پرکارترین پژوهشگران ایرانی در این حوزه بوده اند، بیشترین همکاری علمی پژوهشگران ایرانی نیز با کشورهای آمریکا، کانادا و استرالیا بوده است، دانشگاه علوم پزشکی تهران بیشترین میزان تولیدات علمی این حوزه را دارا بوه است و بیشترین همکاری علمی را با دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی و علوم پزشکی اصفهان داشته است. همچنین این تولیدات علمی این در پنج خوشه موضوعی پیشگیری، بیماری های پرخطر، سلامت روانی و اجتماعی، ارتقای سلامت و فعالیت های روزمره دسته بندی شده اند.

نتیجه گیری: نتایج این مطالعه تصویر روشنی از تولیدات علمی پژوهشگران ایرانی در حوزه موضوعی سبک زندگی را نشان داده است. براساس نتایج این مطالعه موضوعات تولیدات علمی پژوهشگران ایرانی در حوزه سبک زندگی بیشتر در حیطه پیشگیری و ارتقای سلامت بوده است که این نشان از اهمیت حوزه موضوعی سبک زندگی و تاثیر آن بر سلامت افراد جامعه است.

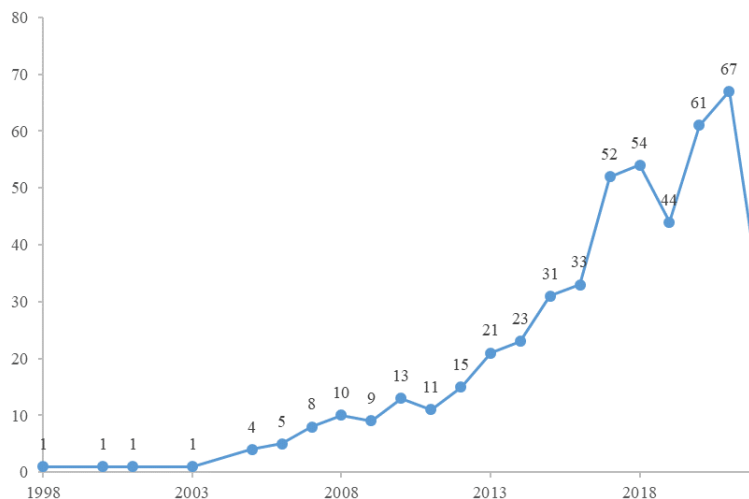
کلیدواژه ها: سبک زندگی، تولیدات علمی، ایران.

استنادی WOS است. جهت مشخص نمودن کلیدواژه های اصلی جهت راهبرد جستجو از پایگاه سرعنوانهای موضوعی پزشکی (MESH) استفاده شد، در مرحله بعد در بخش جستجوی پیشرفته پایگاه WOS و استفاده از کلیدواژه های *life style و *lifestyle در تاریخ July 18, 2022 تولیدات علمی حوزه سبک زندگی پژوهشگران ایرانی استخراج گردید.

پس از استخراج رکوردهای مذکور در قالب فایل Plain text استخراج گردید، در ادامه جهت انجام تحلیل های علم سنجی و مصورسازی آن، از نرم افزارهای Histcite، Vosviewer و Excel استفاده گردید.

Histcite و Vosviewer دو نرم افزار جهت انجام تحلیل های علم سنجی هستند که کاربردهای فراوانی در تحلیل تولیدات علمی دارند. نرم افزار Histcite یک روش قدرتمند را جهت تحلیل مرور مقالات و منابع علمی ارائه می دهد (۱۶). HistCite برای انجام تجزیه و تحلیل های کتاب سنجی با ایجاد جداول، مهم ترین نویسندگان، مجلات، مرجع استناد شده، موسسات و کشورها را نیز نشان می دهد (۱۷). نرم افزار Vosviewer نیز از جمله مهمترین و پرکاربردترین نرم افزارها جهت تحلیل داده های پایگاه های اطلاعاتی استنادی است، که مرتبط ترین مدارک و روابط میان آنها را خوشه بندی می کند (۱۸). Vos Viewer امکان ترسیم نقشه ها را براساس کلیدواژه ها را می دهد (۱۹).

نتایج حاصل از جستجو در پایگاه اطلاعاتی WOS شامل تعداد ۵۱۰ مطالعه مرتبط در حوزه سبک زندگی پژوهشگران ایران بوده است. شکل شماره ۱ روند انتشار این مطالعات را در طول زمان نشان داده است.

شکل ۱: روند انتشار تولیدات علمی پژوهشگران ایرانی در حوزه سبک زندگی

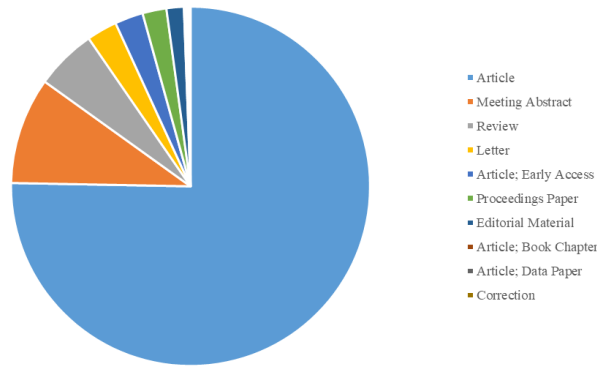
شکل شماره ۲ میزان انواع تولیدات علمی پژوهشگران ایرانی در حوزه سبک زندگی شده را نشان داده است.

ترسیم نقشه های علمی از روش های مختلفی چون تحلیل هم رخدادی واژگان، هم استنادی یا هم نویسندگی قابل اجراست (۱۲). بر همین اساس در حوزه سبک زندگی، بین و همکاران ۲۰۲۱ با هدف شناسایی روند فعلی و روندهای نوظهور پژوهش های حوزه سبک زندگی و بیماری مزمن کلیه به تحلیل کتابسنجی مطالعات مرتبط با این حوزه در پایگاه استنادی علوم پرداختند، نتایج این مطالعه تأثیرگذارترین مقالات، روندهای انتشار و تمرکز پژوهش ها در طول یک دهه در زمینه تأثیر عوامل سبک زندگی بر بیماری مزمن کلیه را نشان داده است. این مطالعه همچنین نشان داد که رژیم غذایی، چاقی و فعالیت بدنی عواملی بودند که بیشترین توجه را در این موضوع به خود جلب کرده است (۱۳). کیم و پارک ۲۰۲۱ با بکارگیری روش کتاب سنجی به تجزیه و تحلیل روابط بین کشورها، مؤسسات و نویسندگان مطالعات سبک زندگی از سال ۲۰۱۶ تا ۲۰۲۰ در پایگاه اسکوپوس پرداخت، نتایج این مطالعه آخرین روندهای تحقیقاتی این حوزه را نشان داده است (۱۴). در مطالعه ای دیگر نیز مانیانگو و همکاران ۲۰۱۹ به تحلیل کتاب سنجی انتشارات در حوزه قلب و عروق پیشگیرانه مبتنی بر سبک زندگی در پایگاه اسکوپوس پرداخته اند، نتایج این مطالعه روند انتشار مطالعات این حوزه و همچنین موضوعات ورد تمرکز این حوزه را نشان داده است (۱۵). با توجه به موارد مذکور و اهمیت حوزه علمی سبک زندگی این مطالعه جهت به بررسی و تحلیل تولیدات علمی پژوهشگران ایرانی در حوزه سبک زندگی در پایگاه وب آو ساینس (WOS) پرداخته است.

روش کار

این مطالعه از نوع کاربردی است که با روش علم سنجی و با رویکرد تحلیلی انجام شده است. جامعه آماری، کلیه تولیدات علمی قلمرو موضوعی سبک زندگی پژوهشگران ایران در پایگاه

داده های شکل شماره ۱ حاکی از آن است که به طور سالیانه تولیدات علمی پژوهشگران ایرانی در حوزه سبک زندگی در حال افزایش بوده است و بیشترین میزان انتشار آن در سال ۲۰۲۱ بوده است.

شکل ۲: انواع تولیدات علمی پژوهشگران ایرانی در حوزه سبک زندگی

جدول شماره یک نویسندگان برتر ایران در تولیدات علمی حوزه سبک زندگی را نشان می دهد.

شکل شماره ۲ حاکی از آن است که بیشترین میزان تولیدات علمی پژوهشگران ایرانی در حوزه سبک زندگی مربوط به مقالات اصیل است و پس از آن چکیده مقالات ارائه شده و مقالات مروری قرار دارد.

جدول ۱. نویسندگان برتر ایران در تولیدات علمی حوزه سبک زندگی

ردیف	پژوهشگر	تعداد
۱	فریدون عزیزی	۲۷
۲	رویا کلشادی	۲۷
۳	پروین میرمیران	۲۲
۴	مژگان میرغفوروند	۱۴
۵	احمد اسماعیل زاده	۱۲
۶	نضال صراف زادگان	۱۲
۷	پریسا امیری	۱۰
۸	علی منتظری	۱۰
۹	حمیدرضا روح افزا	۱۰
۱۰	حسین فراهانزاد	۹

شکل شماره ۳ همکاری علمی پژوهشگران ایرانی در تولیدات علمی حوزه سبک زندگی را نشان داده است.

جدول شماره ۱ نشان داده است که فریدون عزیزی و رویا کلشادی با ۲۷ سند و پروین میرمیران با ۲۲ سند برترین نویسندگان ایرانی در حوزه سبک زندگی هستند.

شکل ۳. نقشه همکاری علمی پژوهشگران ایران در تولیدات علمی حوزه سبک زندگی

3. Lubowiecki-Vikuk A, Dąbrowska A, Machnik A. Responsible consumer and lifestyle: Sustainability insights. *Sustainable Production and Consumption*. 2021;25:91-101.
4. Wadden TA, Tronieri JS, Butryn ML. Lifestyle modification approaches for the treatment of obesity in adults. *American Psychologist*. 2020;75(2):235-51.
5. Sokolov-Mladenović S, Cvetanović S, Mladenović I. R&D expenditure and economic growth: EU28 evidence for the period 2002–2012. *Economic research-Ekonomska istraživanja*. 2016;29(1):1005-20.
6. Sharifi V, Rahimi Movaghar A, Mohammadi M, Goodarzi R, Izadian E, Farhoudian A, et al. Analysis of mental health research in the Islamic Republic of Iran over 3 decades: a scientometric study. *EMHJ-Eastern Mediterranean Health Journal*, 14 (5), 1060-1069, 2008. 2008.
7. Ataie-Ashtiani B. Chinese and Iranian scientific publications: Fast growth and poor ethics. *Science and Engineering Ethics*. 2017;23(1):317-9.
8. Akhondzadeh S. Iranian science shows world's fastest growth: ranks 17th in science production in 2012. *Avicenna journal of medical biotechnology*. 2013;5(3):139.
9. Dastani M, Ghorbani M. A Review of COVID-19 Scientific Publications by Iranian Researchers in 2020: A Scientometrics Study %J *Journal of Police Medicine*. 2021;10(3):141-8.
10. Hood WW, Wilson CS. The literature of bibliometrics, scientometrics, and informetrics. *Scientometrics*. 2001;52(2):291.
11. Ren M, Yu X, Mujumdar AS, Yagoub AE-GA, Chen L, Zhou C. Visualizing the knowledge domain of pulsed light technology in the food field: A scientometrics review. *Innovative Food Science & Emerging Technologies*. 2021;74:102823.

نتایج مطالعه حاضر همچنین نشان داده است که تمرکز پژوهشگران ایرانی در تولیدات علمی سبک زندگی بر موضوعات سبک زندگی و پیشگیری، سبک زندگی و بیماری های پرخطر، سبک زندگی و سلامت روانی و اجتماعی، سبک زندگی و ارتقای سلامت و سبک زندگی و فعالیت های روزمره است. براین اساس می توان گفت که حوزه سبک زندگی بر ابعاد مختلف زندگی انسان تاثیر دارد و حوزه های سلامتی گسترده ای را شامل می گردد، همچنین از جمله مهمترین این حوزه ها تاثیر سبک زندگی بر رفتارهای پیشگیری از بیماری ها و ارتقای سلامت است. مطالعات بسیاری تاثیر مثبت تغییر سبک زندگی بر بهبود بیماری ها پرخطر مانند بیماری های قلبی عروقی (۲۳)، دیابت (۲۴) و همچنین کاهش عوامل روانی مانند اضطراب (۲۵، ۲۶) و افسردگی (۲۷) را نشان داده اند.

مطالعات مرتبط با سبک زندگی نشان می دهد که پژوهش های انجام شده به عنوان یک استراتژی پیشگیرانه انجام می شود که می تواند روند بیماری های غیرواگیر را کند یا متوقف کند. بنابراین این نتایج تاکید می کنند که مطالعات مرتبط با سبک زندگی نه تنها باید بر مدیریت بیماری بلکه بر پیشگیری از بیماری نیز تمرکز و توجه دارد. به عنوان اولین گام در پیشگیری، شش راه را برای مدیریت سلامت از طریق ورزش منظم، خواب کافی و با کیفیت، ترک سیگار، مدیریت استرس و حفظ رابطه معرفی شد است (۲۸). که در خوشه های موضوعی بدست آمده در مطالعه حاضر این موارد مشاهده می گردد.

کیم و پارک ۲۰۲۱ نیز تعداد ۵ خوشه موضوعی پژوهش های سبک زندگی در مطالعات جهانی شامل بیماری های پرخطر، عوامل روانی-اجتماعی، پیشگیری، ارتقای سلامت و عوامل خطر را شناسایی نموده است (۱۴) که با نتایج مطالعه حاضر همخوانی دارد.

به طور کلی نتایج این مطالعه تصویر روشنی از تولیدات علمی پژوهشگران ایرانی در حوزه موضوعی سبک زندگی را نشان داده است، بر همین اساس پژوهشگران و سیاستگذاران پژوهشی حوزه سبک زندگی بینش بهتری نسبت به فعالیت پژوهشگران ایرانی در انتشارات علمی این حوزه، مهمترین کشورها، مهمترین نویسندگان، مهمترین کلیدواژه ها و موضوعات انتشارات بدست می آورند. براساس نتایج موضوعات بیشتر در حیطه پیشگیری و ارتقای سلامت بوده است که این نشان از اهمیت حوزه موضوعی سبک زندگی و تاثیر آن بر سلامت افراد جامعه است.

References

1. sedighi m, Cheraghi M, hashemzadeh p. Study of Lifestyle and its Effects on Cardiovascular Diseases %J *Paramedical Sciences and Military Health*. 2021;16(1):46-56.
2. Di Marzo V, Silvestri C. Lifestyle and Metabolic Syndrome: Contribution of the Endocannabinoidome. 2019;11(8):1956.

- Mapping and analyzing authors' networks. 2018;117(2):919-51.
23. Eriksson MK, Hagberg L, Lindholm L, Malmgren-Olsson E-B, Österlind J, Eliasson MJAoim. Quality of life and cost-effectiveness of a 3-year trial of lifestyle intervention in primary health care. 2010;170(16):1470-9.
24. de Groot M, Doyle T, Kushnick M, Shubrook J, Merrill J, Rabideau E, et al. Can lifestyle interventions do more than reduce diabetes risk? Treating depression in adults with type 2 diabetes with exercise and cognitive behavioral therapy. 2012;12(2):157-66.
25. Yadav RK, Magan D, Mehta M, Mehta N, Mahapatra SCJIJoY. A short-term, comprehensive, yoga-based lifestyle intervention is efficacious in reducing anxiety, improving subjective well-being and personality. 2012;5(2):134.
26. Sarris J, Moylan S, Camfield DA, Pase MP, Mischoulon D, Berk M, et al. Complementary medicine, exercise, meditation, diet, and lifestyle modification for anxiety disorders: a review of current evidence. 2012;2012.
27. Kieffer EC, Caldwell CH, Welmerink DB, Welch KB, Sinco BR, Guzmán JRJAjocp. Effect of the healthy MOMs lifestyle intervention on reducing depressive symptoms among pregnant Latinas. 2013;51(1):76-89.
28. Matranga D, Restivo V, Maniscalco L, Bono F, Pizzo G, Lanza G, et al. Lifestyle medicine and psychological well-being toward health promotion: a cross-sectional study on Palermo (Southern Italy) undergraduates. 2020;17(15):5444.
12. Janssens F, Leta J, Glänzel W, De Moor B. Towards mapping library and information science. Information processing & management. 2006;42(6):1614-42.
13. Yin T, Chen Y, Tang L, Yuan H, Zeng X, Fu PJBn. Relationship between modifiable lifestyle factors and chronic kidney disease: a bibliometric analysis of top-cited publications from 2011 to 2020. 2022;23(1):1-15.
14. Kim A-R, Park HYJIJoER, Health P. Theme trends and knowledge-relationship in lifestyle research: a bibliometric analysis. 2021;18(14):7503.
15. Manyangu G, Dineen B, Geoghegan R, Flaherty GJEjocp. Descriptive bibliometric analysis of global publications in lifestyle-based preventive cardiology. 2021;28(12):1303-14.
16. Pan X, Yan E, Cui M, Hua WJJoi. Examining the usage, citation, and diffusion patterns of bibliometric mapping software: A comparative study of three tools. 2018;12(2):481-93.
17. Thelwall MJJois. Bibliometrics to webometrics. 2008;34(4):605-21.
18. Van Eck N, Waltman LJs. Software survey: VOSviewer, a computer program for bibliometric mapping. 2010;84(2):523-38.
19. Cardona G, Sanz JPJJoO. Publication analysis of the contact lens field: What are the current topics of interest? 2015;8(1):33-9.
20. Danesh F, GhaviDel SJIJoMM. Visualizing the clusters and dynamics of HPV research area. 2019;13(4):266-78.
21. Peng C, He M, Cutrona SL, Kiefe CI, Liu F, Wang ZJJm, et al. Theme trends and knowledge structure on mobile health apps: Bibliometric analysis. 2020;8(7):e18212.
22. Cisneros L, Ibanescu M, Keen C, Lobato-Calleros O, Niebla-Zatarain JJS. Bibliometric study of family business succession between 1939 and 2017: